

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. Quanta constantia supplicium adierit: eiusque extrema verba.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

gaudeam, quæ omnibus malis jamiam liberam me fore video? Cur non felicitatem hanc mille vitis potiore, cupido animo amplectar?

IV. Hæc quum illa ridenti ac serena fronte, [a] ex qua facile summâ animi tranquillitatē cōjicere licebat, dixisset, imposta SS. Bibliis Anglica lingua, sed à Catholico viro, conscriptis dextera, interposito juramento protestata est, numquam se quidquam contra Elizabethæ sororis suæ vitam machinatum esse, nec de ea evetrendamquam cogitasse; sed potius oprima & faustissima quæque oprasse. Ibi unus circumstantium, Iuramento huic fidem se habere posse negavit, utpote quod libro Papistico adhibito fieret. Adeo eis quibus mors destinata est, omnia in exitium vertunt. Secundum hæc regina à Commissariis petit, ut quod restaret vitæ quiete transigere, atque interim de rebus suis disponere sibi liceret; utque cum in finem chartæ aliæque jam dudum ablata, quæ nemini tamen utilia esse possent, sibi restituerentur. Besleum consolari volentem illa interpellavit, ipsius consolatione nihil opus se habere dicens. Quum ille ut saltem Decanum Petroburgensem, hominem eruditissimum, audiret, perisset; Regina, Si Catholicus est, inquit, lubenter sane audiam; sin minus, rogo ut Eleemosynario meo ad me aditus permittatur. Quod quum Besleus illa fæ conscientia ac sine gravissima reginæ suæ offensione facere se posse negasset, simulque hæreticorum more quædam diservisset illa ita respondit, ut postea Besleus numquam os nisi in laudes ipsius aperuerit, omnesque reginæ tam ingenium quam constantiam admirati sint. Antequam digrederentur Comites reginæ significarunt, postmodum moriendum ipsi esse: quo nuncio nihil illa turbata statim sequentem epistolam ad Eleemosynarium suum scripsit.

Hodie ab hæreticis tam ut religionem meam desererem, quam ipsorum uterer solatiis, impugnata sum. Ex Burgonio vero & aliis intelliges, me de fide mea, in qua mori certum mihi est, fideliter protestatam esse. Petii ut mei convenienti tibi potestas fieret, quo peccata confiteri & sacramentum è manibus tuis recipere mihi liceret. At id crudeliter mihi negatum; ut & transportandi in Galliam corporis mei, & condendi testamenti, aut quidquam aliud nisi per ipsorum manus scribendi potestas. Quandoquidem ergo te aut alium Catholicum sacerdotem habere non possum, peccata mea universim, quæ speciatim

enarratura eram, confiteor; teque in nomine Dei precor & obsecror, ut ad peccatorum meorum expiationem hac nocte mecum vigilare, Deumque pro me obsecrari, tum absolutionem ab omnibus peccatis mittere mihi velis. Conabor equidem ut presentibus illis convenire me tibi liceat (quod de aulæ meæ Præfecto jam mihi permisum) tumque genibus tuis advoluta, benedictionem à te petam. Interim velim ad me certas preces mittere, quibus tam hac nocte quam sequenti mane commodissime uti possim. Tempus enim breve est; nec scribere mihi amplius vacat. reliqua tibi commendo &c.

Viribus inde exigua buccella paulum refocillatis, omne ad se domesticum ministerium convocavit, & ubertim flentes ac plorantes suavissimis verbis, ipsa, jam animo nihil quam mortis imagine obversante, consolata, quod reliquum habebat auri & argenti, vestium & aliarum rerum distribuit, singulos rogans, ut Deum pro se deprecarentur. Oratorium mox ingressa, litteras quasdam scripsit: deinde nudis innixa genibus totam noctem in oratione, & Passionis Domini Nostri Iesu Christi contemplatione transiegit, bis tantum interim surgens, paucilli vini sumendi gratia quo vires adverte valetudine, præter alia incommoda, valde prostratas, reficeret. Paulo ante diem, quæ longam illam mortis noctem allatura ipsi erat, duas gynæcei virgines, quæ in oratorio remanserant, & ipsas egredi iussit: tumque solitaria multo ardentius in preces effusa, sacratissimum corpus Christi ex suis ipsa manibus accepit (ut quidam affirmant) facta ad id in casu necessitatis, à Pontifice singulari potestate, ne tam salutaris viatico privaretur. Circa horam nonam prætor seu capitalium rerum quæstor advenit, album baculum manu ferens: illam vero nihilominus orationi ferventissime insistentem, duo nobiles, quos Paulerus cubiculo apposuerat, ut surgeret monuerunt, qui deinde facti sunt, se tantam ac tantis tam animi quam corporis dotibus ornatam reginam sine summo dolore ac commiseratione aspiciere non potuisse.

V. Antequam cubiculo egrederetur, [a] tam ministros quam virgines lachrymis, singultibus ac dolori nimium indulgentes, sic affata est: An vos quietem meam mihi, ac bonum vestrum vobis ipsi invidetis? Me quidem si amaretis, gratularem mihi, jam mox tot ærumnis & calamitatibus

[a] Quanta constantia supplicium adierit, &c.

mittatibus quibus jam diu oppressa fui, liberandæ. Annulla alia arma nobis sunt quibus afflictionem hanc vincamus, [a] quam impotentes lachrymæ? Quid? non vos laborum meorum finem, & gloriæ initium videtis? O quam amœna & jucunda via est quæ ad cœlum ducit! O beatas animas, quibus ex miseriarum hac valle quamprimum emigrare, & ad sui originem revolare datur! Ut totus hic terrarum orbis, & omnia quæ in eo sunt, ad cœlestes illos orbis & ingentem machinam nullam habent comparationem, sic tota etiam longissimæ hominum vitæ periodus ad sempiternum illud ævum minus nihilo est. Me quidem nihil in hac mea morte sollicitam habet, quam quod fidelia vestra officia & diuturna servitia non uti volo remunerari aut compensare possim. Hoc tamen quidquid est, a me accipite, tam animi mei erga vos pignus quam adversi mei casus monumentum. Mei vos, quæso, tamquam dilectæ vestræ reginæ memoriam, quoad vixeritis, illibatam in futurum conservate; jam vero in dulci cœlestis gloriæ, quam à Deo mihi paratam spero, memoria ut moriar permittite.

Hæc quum illa magno animo dixisset, nec quisquam esset qui lachrymas & singultus teneret; Comes Sarisburiensis cubiculum reginæ ingressus, monet ut eò discenderet ubi jam ad funestum illud spectaculum omnia erant præparata. Tum illa exigua panis buccella & vini haustu sumto, velum capiti injicit, quumque iterum toti gynæceo osculo genis impresso valedixisset, ministris vero dextram osculandam præbuisset, ad supplicii locum alacri gressu perrexit.

*Hei mihi! quæ video spectacula! Sicine tantam
Reginam, longa serie tot Regibus ortam;
Illam quam nuper venerata est Gallia regis
Exorem; Scotia patribus quæ jurâ vocatis
Non pridem dederat, duplici diademate fulgens,
Illam quæ majus nil tota Britannia habebat,
Infans cæsum, (scelus ah!) perisse securi!*

Eadem majestate qua semper ante solita fuerat gradientem, ex ministris nonnulli, quibus id permissum fuerat, ad feralem supplicii locum sequebantur, qui totus pullata veste inductus, non tam læstum omnium piorum testabatur, quam supplicii & atrocitatem & injustitiam derelictabatur. In medio podium ligneum erat erectum, quadratum duodecim pedes longum & latum, duos altum. Ad id quum venisset regina, Amiam Paulerum roga-

vit ut enitentem adjuvaret, dicens: Ultimum huic fore laborem quem ipsi impostura, ac primum gratum officium quod ab illo postulatura esset. Mediæ inter Sarisburiensem & Cantii Comites stanti Besleus sententiæ & executionis mandatum prælegit: interea vero spectatores plerique attoniti, vix sibi ipsis credebant, se videre tantam tamque omnibus animi ac corporis dotibus ad unguem perfectam Principem, in tam tristis mortis confinio versantem. Et quemadmodum, ut est in vulgato versiculo,

Gratior est pulcro veniens è corpore virtus:

Sic omnibus illud numeris absolutum formæ decus & corporis pulchritudo, animi perfectionem quæ præcipue in constantia ac mortis contemptu elucebat, plurimum commendabat.

VI. Postquam ergo in vere regio hoc throno [b] (è quo plus ipsi gloriæ quam omnibus regibus ex omni regia pompa accessit) constitisset, oculisque intrepidus totum conclave, in quo trecenti circiter homines congregati erant, percurrisset, in genua procidens, paucis verbis iterum de innocentia sua protestata est, sanctissimeque juravit, Dei nomen in testimonium advocans, nihil se contra sororis suæ (sic enim in omni sermone eam appellabat) vel vitam vel regni statum machinatum esse, aut cum quoquam conspirasse. Tum circumstantes his verbis alloquuta est: Vix dubium mihi esse potest, quin inter tam multos, qui tristem hunc meum, Francorum & Scotorum reginæ, & Anglicani regni hæredis, finem spectatum huc convenistis, non omnino nulli sint, qui fortunam hanc meam & tristem vitæ exitum commiseratione, atque adeo lachrymis prosequuturi sint: quos tamen rogatos velim, ut innocentiam potius meam laudent, quam mortem (quæ nihil nisi gaudium & solacium mihi afferre potest) deplorent. Equidem morior expers omnium quorum arguor criminum, & animam meam pro Catholica religione, in qua semper vixi, sacrifico. Quod si post diligentem in omnes meas actiones & consilia inquisitionem, quidquam deprehensum foret quo sororem meam non dico læsissem, sed vel minima injuria aut molestia affecissem; equidem vitæ indignam me ipsa putarem. At licet nullius omnino mihi erga ipsam delicti conscia sim Deus tamen ad aliorum meorum peccatorum expiationem ad extremam hanc me necessitatem deduxit, infirmis quidem periculosa,

[a] quibus verbis suis consolata sit. [b] Ejus exitus verba, & gloriofus exitus.